

TÜRKMENISTANYŇ PREZIDENTINIŇ KARARY

«11» ýanwar 2013 ý.

№ 12757

Aşgabat ş.

Türkmenistanyň Pensiýa gaznasynyň wagtlaýyn ulanylmaýan serişdeleriniň we pensiýa toplamalarynyň maýa goýuma gönükdirilmeginiň Tertibini tassyklamak hakynda

Berkarar döwletimiziň bagtyýarlyk döwründe ýurdumyzyň pensiýa ätiýaçlandyrmasy ulgamyny kämilleşdirmek, ilatymyzyň pensiýa üpjünçiligi babatda döwlet kepilliklerini we durmuş taýdan goraglylygyny üpjün etmek maksady bilen hem-de Türkmenistanyň Ilaty durmuş taýdan goramak hakyndaky kodeksiniň 18-nji maddasyna laýyklykda, **karar edýärim:**

1. Türkmenistanyň Pensiýa gaznasynyň wagtlaýyn ulanylmaýan serişdeleriniň we pensiýa toplamalarynyň maýa goýuma gönükdirilmeginiň Tertibini tassyklamaly (goşulýar).

2. Türkmenistanyň Zähmet we ilaty durmuş taýdan goramak ministrligi we Türkmenistanyň Merkezi banky Türkmenistanyň Adalat ministrligi bilen bilelikde şu karardan gelip çykýan üýtgetmeleri we goşmaçalary Türkmenistanyň kanunçylygyna girizmek baradaky teklipleri bir aý möhletde taýýarlamaly hem-de Türkmenistanyň Ministrler Kabinetine bermeli.

3. Şu kararyň ýerine ýetirilişine Türkmenistanyň Ministirler Kabinetiniň Başlygynyň Orunbasary A.Goçyýew, Türkmenistanyň Zähmet we ilaty durmuş taýdan goramak ministri B.Şamyradow, Türkmenistanyň Merkezi bankynyň müdiriýetiniň başlygy T.Japarow hem-de Türkmenistanyň Ýokary gözegçilik edarasynyň başlygy B.Atdaýew gözegçilik etmeli.

**Türkmenistanyň
Prezidenti**

**Gurbanguly
Berdimuhamedow**

Türkmenistanyň Prezidenti
2013-nji ýylyň 11-nji ýanwarynda
çykaran 12757-nji karary bilen
tassyklandy

**Türkmenistanyň Pensiýa gaznasynyň wagtlaýyn ulanylmaýan
serişdeleriniň we pensiýa toplamalarynyň maýa goýuma gönükdirilmeginiň
TERTIBI**

1. Şu Tertip Türkmenistanyň Ilaty durmuş taýdan goramak hakyndaky kodeksine, Türkmenistanyň beýleki kadalaşdyryjy hukuk namalaryna laýyklykda işlenip taýýarlandy hem-de Türkmenistanyň pensiýa gaznasynyň şertli-toplaýyş pensiýa usuly boýunça wagtlaýyn ulanylmaýan serişdelerini (mundan beýläk - wagtlaýyn ulanylmaýan serişdeler) we toplaýyş pensiýa usuly boýunça pensiýa toplamalaryny (mundan beýläk - pensiýa toplamalary) maýa goýuma gönükdirmeginiň tertibini kesgitleýär.

2. Wagtlaýyn ulanylmaýan serişdeler Türkmenistanyň Pensiýa gaznasynyň (mundan beýläk - Gazna) önünde durýan wezipeleri ýerine ýetirmekden we kanunçylyga laýyklykda beýleki harajatlary maliýeleşdirmekden soňra galýan pul serişdeleridir.

Pensiýa toplamalary toplaýyş pensiýa usuly boýunça ätiýaçlandyrylan her bir şahs üçin Türkmenistanyň Pensiýa gaznasy we onuň ýerli edaralary tarapyndan açylan atly pensiýa hasaplaryndaky hasaby ýöredilýän pul serişdeleridir.

3. Wagtlaýyn ulanylmaýan serişdeler:

ätiýaçlandyrylan şahslaryň hökmany pensiýa we hökmany hünär pensiýa ätiýaçlandyrmasy boýunça geçirilýän gatançlarynyň;

wagtlaýyn ulanylmaýan serişdeleri maýa goýuma gönükdirmekden alnan girdejileriň;

Türkmenistanyň kanunçylygy bilen gadagan edilmedik beýleki çeşmeleriň hasabyna emele gelýär.

Pensiýa toplamalary:

şahslaryň toplaýyş pensiýa usuly boýunça baglaşan şertnamasy esasynda toplanýan serişdeleriniň;

pensiýa toplamalaryny maýa goýuma gönükdirmekden alnan girdejileriň;

Türkmenistanyň kanunçylygy bilen gadagan edilmedik beýleki çeşmeleriň hasabyna emele gelýär.

4. Wagtlaýyn ulanylmaýan serişdeler we pensiýa toplamalary Gaznanyň karz edaralarynda açylan bank hasaplarynda saklanýar.

Gaznanyň ýerli edaralarynyň ýerleşýän ýeri boýunça karz edaralarynda bank hasabynyň üstaşyr hasaby açylýar.

5. Wagtlaýyn ulanylmaýan serişdeler we pensiýa toplamalary girew hökmünde ýa-da borçnamalaryň başga bir görnüşde üpjün edilmegi üçin ulanylyp bilinmez.

6. Gazna tarapyndan wagtlaýyn ulanylmaýan serişdeler we pensiýa toplamalary Gaznanyň maliýe seljermesiniň esasynda Türkmenistanyň çäklerinde maýa goýuma gönükdirilýär.

7. Gazna tarapyndan wagtlaýyn ulanylmaýan serişdeleri we pensiýa toplamalaryny maýa goýuma gönükdirmek bütewi ýa-da bölekleýin möçberlerde Gaznanyň geçirýän bäsleşigi esasynda saýlanyp alnan karz edaralarynyň hasabyna geçirmek arkaly amala aşyrylýar.

8. Gazna bäsleşikde saýlanyp alnan karz edarasy bilen wagtlaýyn ulanylmaýan serişdeleri we pensiýa toplamalaryny maýa goýuma gönükdirmek barada bellenen tertipde şertnama baglaşýar.

Wagtlaýyn ulanylmaýan serişdeleri we pensiýa toplamalaryny şertnama baglaşan karz edarasynyň depozit hasabyna geçirmegiň şertleri we möhletleri, olar boýunça göterimleriň, şeýle hem möhleti geçen bergi üçin ýokarlandyrylan göterimiň anyk möçberleri şertnamada kesgitlenýär.

Wagtlaýyn ulanylmaýan serişdeler isleg-teklip esasynda şertnamada göz önünde tutulan göterim derejelerinde maýa goýuma gönükdirilýär.

Pensiýa toplamalaryny maýa goýuma gönükdirmek boýunça göterimleriň möçberi Türkmenistanyň Merkezi banky tarapyndan bellenen gaýtadan maliýeleşdiriş derejesinden pes bolmadyk derejede bellenýär.

9. Wagtlaýyn ulanylmaýan serişdeleri maýa goýuma gönükdirmekden alnan girdejiler Gaznanyň serişdeleri bolup durýar.

Gazna bu serişdeleri:

pensiýa ulgamynyň maliýe durnuklylygyny üpjün etmäge;

Gaznanyň maliýe-hojalyk ýagdaýyny gowulandyrmaga;

Gaznanyň ätiýaçlyk gorlaryny döretmäge gönükdirýär.

Gazna pensiýa toplamalaryny maýa goýuma gönükdirmekden alnan girdejileri raýatlaryň toplaýyş pensiýa toplamalarynyň möçberine deň ölçege paýlaýar we olary atly pensiýa hasaplaryna geçirýär.

10. Gazna şu tertibiň 4-nji bölümünde görkezilen bank hasaplaryndan we üstaşyr hasaplardan başga, degişli karz edarasynda aýratyn bank hasabyny açýar hem-de bu hasapda wagtlaýyn ulanylmaýan serişdeleri we pensiýa toplamalaryny maýa goýuma gönükdirmekden alnan girdejileriň hasabyny ýöredýär.

11. Ätiýaçlandyrylan şahslaryň atly pensiýa hasaplaryndaky pensiýa toplamalarynyň möçberlerine pensiýa toplamalaryny ýerleşdirmekden alnan maýa goýum girdejisi Gazna tarapyndan hasaplanýar.

Maýa goýum girdejileriniň anyk möçberi karz edaralarynyň pensiýa toplamalaryny tölemek boýunça hyzmatlary üçin harajatlaryň öwezini dolmak boýunça hyzmat hakynyň möçberini aýyrmak şerti bilen, pensiýa toplamalaryny maýa goýuma gönükdirmekden alnan hakyky maýa goýum girdejileriniň möçberinden ugur alnyp, Gazna tarapyndan kesgitlenýär.

Ätiýaçlandyrylan şahslaryň atly pensiýa hasaplaryna pensiýa toplamalarynyň gelip goşan senesine baglylykda olaryň galyndylary boýunça maýa goýum girdejileriniň möçberlerini hasaplap goşmak Gaznanyň ýerlerdäki edaralary tarapyndan amala aşyrylýar.

Ätiýaçlandyrylan şahslaryň atly pensiýa hasaplaryna maýa goýum girdejileriniň möçberini hasaplap goşmak maýa goýum girdejileri alnandan soňky ýylyň 1-nji martyndan gijä galman amala aşyrylýar.

Gaznanyň we onuň ýerli edaralarynyň ýolbaşçylary maýa goýum girdejileriniň wagtynda we dogry hasaplanyp goşulmagyny üpjün edýärler.

12. Gazna bilen şertnama baglaşan karz edaralary maýa goýuma gönükdirilen wagtlaýyn ulanylmaýan serişdeleri we pensiýa toplamalaryny, olar boýunça kesgitlenen göterimleri şertnamada bellenen möhletlerde Gazna:

doly gaýtarmaga;

doly gaýtarylmadyk ýagdaýynda şertnamada görkezilen ýokarlandyrylan göterim bilen bilelikde gaýtarmaga borçludyr.

13. Maýa goýuma gönükdiren wagtlaýyn ulanylmaýan serişdeler we pensiýa toplamalary karz edaralary tarapyndan Gazna doly gaýtarylmadyk halatynda, Gaznanyň bu serişdeleri degişli karz edaralaryndan Türkmenistanyň kanunçylygyna laýyklykda töletdirip almaga hukugy bardyr.

14. Gazna maýa goýuma gönükdirilen wagtlaýyn ulanylmaýan serişdeler we pensiýa toplamalary hem-de olara hasaplanýan maýa goýum girdejileri boýunça degişli karz edaralary bilen bilelikde her aýda özara deňeşdirme resminamasyny düzýär.

15. Gazna Türkmenistanyň Zähmet we ilaty durmuş taýdan goramak ministriligine her aýda Gaznanyň wagtlaýyn ulanylmaýan serişdeleriniň we pensiýa toplamalarynyň hereketi barada maglumatlary berýär.